Diwygiedig Cynllun Datblygu Lleol 2018-2033

Fforwm Rhanddeiliaid Allweddol
Adroddiad Adborth

23 Mai 2018

Cyngor Sir Gâr
Carmarthenshire
County Council

Cymorth Cynllunio Cymru
Ymgysylltiad y gymuned a chynllunio
Planning Aid Wales
Community engagement in planning

Cynllun Datblygu Lleol (CDLl) Diwygiedig Sir Gaerfyrddin

Cyfarfod 1af Y Fforwm Rhanddeiliaid Allweddol - 23 Mai 2018

Neuadd San Pedr, Caerfyrddin

Crynodeb o'r adborth a gafwyd

MATERION/ATEBION A NODWYD

1. Rhoi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn a gwella eu profiadau yn gynnar mewn bywyd

Materion	Atebion
	• Defnyddio adeiladau sydd wedi cau, er enghraifft trosi ysgol gynradd i feithrinfa, canolfannau cymunedol a gofal plant fforddiadwy.

2. Helpu plant i ddilyn ffyrdd iach o fyw

Materion	Atebion
	• Cynnal a chadw llwybrau beicio, cynnal a chadw hawliau tramwy a llwybrau troed.

3. Parhau i wella cyflawniadau dysgu

Materion	Atebion
• Cael mynediad i addysg – corfforol & thechnolegol drwy wasanaethau ar-lein.	• Gwella rhwydwaith ffyrdd i sicrhau cysylltiadau haws o ran trafnidiaeth gyhoeddus. • Gwella rhwydwaith TG a thechnoleg ffôn.

4. Gwella addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant i oedolion ifanc

Materion	Atebion
• Darparu cyfleoedd i bobl ifanc. Cyfle i ddatblygiadau o faint rhesymol gynnig cyfleoedd i adeiladwyr lleol. • Materion TG ar gyfer y gwasanaethau digidol yn yr ardaloedd gwledig. Gwell cysylltiadau o ran trafnidiaeth gyhoeddus. Cost trafnidiaeth – trafnidiaeth gyhoeddus. • Ystyried effaith datblygiadau newydd ar anghenion / cynhwysedd addysg lleol. • Effaith datblygiad newydd ar ddarpariaeth addysg.	• Defnyddio adeiladau sydd wedi cau.... canolfan fusnes, canolfan feddygol a chanolfan addysg. • Cyfleusterau addysgol modern sy'n addas i'r diben. • Polisïau sy'n ymwneud â chyfrannu at y ddarpariaeth addysg i gefnogi ysgolion mewn ardaloedd gwledig.

5. Mynd i'r afael â digartrefedd a'i atal

Materion	Atebion
• Cyfyngiadau cynllunio ar randiroedd ac ati. • Adran 106 – y ddarpariaeth o ran perchentyaeth cost isel.	• Annog agwedd gymunedol o ran *"incredible edible'.* • Polisi Tai Amlfeddiannaeth. (HMOs). • Adolygu adran 106 darpariaeth gymunedol.
• Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr (yr angen.... yn drawsffiniol).	

6. Creu rhagor o swyddi / twf

Materion	Atebion
• RECRIWTIO: mae prinder diwydiannau ysgafn mewn ardaloedd gwledig yn cael effaith uniongyrchol ar ein gallu i recriwtio diffoddwyr tân ar alwad yn ystod oriau craidd y dydd. Recriwtio & chadw staff mewn ardal wledig.	• Polisi adwerthu canol trefi. • Rhagor o safleoedd ar gyfer diwydiannau ysgafn mewn ardaloedd gwledig. • Rhagor o atyniadau tywydd gwlyb ar gyfer y teulu. • Amrywiaeth o safleoedd at ddibenion cyflogaeth. • Datblygiadau gwledig – dim cyfleoedd i leoli busnes yn lleol. • Safleoedd tai gellid cyflenwi. . • Datblygiadau sy'n ymwneud â thwristiaeth.
• Y math cywir o dai a chyflogaeth yn yr ardal gywir.	

7. Cynyddu nifer y tai fforddiadwy a thai ar rent

Materion	Atebion
• Diffyg hyblygrwydd o ran dyraniadau tai. • Dim cyfle i adeiladu yng nghefn gwlad (ar raddfa fach).	• Annog rhagor o dai cynaliadwy sy'n defnyddio adnoddau lleol neu addasiadau ar gyfer ynni adnewyddadwy. • Safleoedd tai gellid cyflenwi.

8. Byw bywydau iachach

Materion	Atebion
	• Corlannu ar gyfer defnyddio rhandiroedd. • Polisi ysbyty (isadeiledd ac ati).

9. Cymunedau mwy diogel a rhai sydd â gwell cysylltiadau.

Materion	Atebion
• Diffyg cymuned & ymdeimlad o berthyn i le. • Tanddatblygu. • Angen ystyried yn llawn effaith datblygiad newydd ar allu gwasanaethau lleol, er enghraifft golau glas. • Cysylltiadau mynediad o ran trafnidiaeth i sicrhau bod yr holl breswylwyr yn gallu cael mynediad i feddygfeydd teulu/addysg. • CYNLLUNIO CYLLIDEBOL: newid risgiau – diwydiannol/masnachol. A ddylai'r lleoliadau hyn newid yn y dyfodol lle y mae gennym orsafoedd tân? Beth os yw cyllideb y Gwasanaeth Tân ac Achub yn cael ei thorri?	• Polisi Tai Amlfeddiannaeth. (HMOs). • Safonau dylunio. • Atebion yn seiliedig ar Hwb er mwyn hyrwyddo cydweithrediad ar gyfer partneriaid y Bwrdd Gwasanaethau Lleol. Sylw ar flaenoriaethau.

10. Cefnogi pobl hŷn

Materion	Atebion
	• Dylunio i gefnogi pobl â dementia.

11. Rhoi cymorth i bobl heneiddio'n dda

Materion	Atebion
	• Cyfraniadau ar gyfer gofal iechyd – datblygwyr. • Dylunio adeiladau er mwyn galluogi pobl i fyw yn eu cartrefi'n hirach. • Cyfuno strategaeth iechyd â chanllawiau cynllunio.

12. Gofalu am yr amgylchedd

Materion	Atebion
• Addasu i'r newid yn yr hinsawdd. • Yr amgylchedd hanesyddol – adnodd cyfyngedig sydd angen ei ddiogelu. • CYFLEUSTERAU AR GYFER GWASTRAFF GWEDDILLIOL: yr angen am gyfleusterau i wasanaethu'r rhanbarth. • ISADEILEDD GWYRDD: yn unol â'r ddeddf llesiant (ond yn cwmpasu nifer o amcanion).	• Rhoi blaenoriaeth i safleoedd tir llwyd, Datblygiadau i fanteisio i'r eithaf ar dechnoleg werdd. • Targedau o ran effeithlonrwydd ynni. Dyluniad/deunyddiau adeiladu. • Memorandwm cyd-ddealltwriaeth (diogelu ansawdd dŵr – Cilfach Tywyn).

13. Gwella priffyrdd / trafnidiaeth

Materion	Atebion
	• Cludiant - gofal iechyd yng nghefn gwlad. • Isadeiledd eco-deithio.

14. Hyrwyddo'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymru

Materion	Atebion
• Diogelu'r amgylchedd hanesyddol. • Colli diwylliant a'r iaith. • Mewnfudo.	• Dull i asesu effaith datblygiad ar yr Iaith Gymraeg..... ymyrraeth polisi cenedlaethol. • Darparu tai fforddiadwy mewn cymunedau Cymraeg bach i gadw teuluoedd ifanc.

Materion / atebion eraill

Materion	Atebion
	• Cynhwysedd isadeiledd am datblygiad, er enghraifft tai. Cyd-fynd â rhaglen buddsoddi cyfalaf darparwr isadeiledd. • Ymgysylltu'n well â'r cyhoedd (er enghraifft ar ceisiadau mawr). • Gweithio ar y cyd rhwng Awdurdodau ar amrywiaeth o bynciau: gwaith a mwynau.

CRYNODEB GWERTHUSO Ffurflenni gwerthuso a gwblhawyd: 14

Gwybodaeth am y broses gynllunio

	Cyn y digwyddiad	*Ar ôl y digwyddiad*
1 *(dim)*	0	0
2	2	0
3	5	4
4	3	6
5 *(rhagorol)*	4	4

Gradd ar gyfer y gweithdy

1 (gwael)	*0*
2	*0*
3	*7*
4	*7*
5 *(rhagorol)*	*0*

Beth oedd <u>fwyaf</u> defnyddiol i chi o ran y gweithdy heddiw?

- Gwybodaeth ynghylch proses y Cynllun Datblygu Lleol.
- Y gallu i gyflwyno materion gwledig a chlywed beth yw materion unigolion eraill.
- Amserlenni'r Cynllun Datblygu Lleol.
- Trosolwg o amserlenni'r Cynllun Datblygu Lleol... a'r ffrwythau hefyd!
- Trafod y materion cynllunio â chydweithwyr.
- Trafodaethau'r gweithdy.
- Cwrdd â rhanddeiliaid amrywiol.
- Trafodaethau grŵp
- Cymhlethdodau effaith y cynllunio ar wasanaethau/isadeiledd wedi cael eu cyfleu.
- Cyfle i drafod â phartneriaid.
- Trafod mewn grŵp â swyddogion cynllunio a Chadeirydd y Pwyllgor Cynllunio.
- Cyfle i siarad â swyddog cynllunio.
- Siarad â swyddogion.
- Trafodaeth aeddfed a defnyddiol.

Beth oedd <u>leiaf</u> defnyddiol i chi o ran y gweithdy heddiw?

- Nid oedd yn ddigon penodol imi allu cyfrannu'n llawn.
- Nid oedd siaradwyr di-Gymraeg yn gallu deall y sticeri ar y posteri/y sylwadau a wnaed yn yr iaith Gymraeg.
- Dim.
- Byddai cael 'arweinydd' ar y bwrdd wedi bod yn ddefnyddiol i gadw'r drafodaeth yn berthnasol i'r pwnc dan sylw.
- Amser y cyfarfod, hynny yw roedd yn rhaid imi gymryd gwyliau i fod yn bresennol!
- Rhai cyfranwyr yn siarad yn dawel.
- Doeddwn i ddim yn gallu clywed siaradwyr – roedd angen microffon.

Oes unrhyw faterion gennych nad oedd wedi cael eu trafod yn y gweithdy heddiw?

- Gwybodaeth am ddigwyddiadau ymgysylltu yn y dyfodol.
- Nac oes (3).
- Dim materion yn ymwneud ag amgylchedd y Cynllun Datblygu Lleol.
- Pwysigrwydd arweinyddiaeth leol a bod yn hunanddibynnol/yn ddibynnol fel cymuned o ran cefnogi cymunedau sy'n ffynnu.
- Sut i adeiladu cymunedau o'r newydd – (cymunedau lleol).

- Deall gofynion yn seiliedig ar wybodaeth sydd wedi bod ar gael hyd yn hyn.
- Ardaloedd o "sensitifrwydd ieithyddol".
- Effaith Polisi Llywodraeth Cymru ar y Cynllun Datblygu Lleol.

Sut y gallai'r awdurdod lleol ymgysylltu'n well â chymunedau (math o ddigwyddiad, gweithgareddau eraill, amseru, lleoliad ac ati)?

- Ymgysylltu rhagorol hyd yn hyn.
- Amseru'r digwyddiad, canolbwyntio ar grwpiau.
- Y cyfryngau cymdeithasol.
- Arddangosfeydd – enghreifftiau o'r mapiau a gynigir.
- Cynnal rhagor o ddigwyddiadau sy'n fwy hygyrch i'r cyhoedd ar gyfer y cyhoedd / rhanddeiliaid.
- Rhagor o ymgysylltu â'r trydydd sector.
- Hyrwyddo drwy bartneriaethau presennol a'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus gan gynnwys is-grwpiau newydd.
- Cyflawni sesiynau galw heibio yn lleol yn ystod cyfnodau priodol wrth lunio'r cynllun.
- Trafodaeth ar-lein – cyfryngau cymdeithasol. "Sesiwn holi'r trefnwyr".
- Fe wnes i fwynhau'r ffrwythau!
- Mae cwrdd yn ystod y dydd yn well.
- Cwrdd yn ystod y nosweithiau, ysgolion/colegau ym mis Medi.
- Ymateb mewn modd gwell.

Ymysg y rhai oedd yn bresennol yn y Fforwm yma oedd:

- Cynghorau Thref a Chymuned Sir Gar (gwledig) – Llanddarog, Llandyfaelog.

- Cynghorau Thref a Chymuned Sir Gar (trefol) – Llangennech, Tref Caerfyrddin, Tref Llanelli a Llandybie.

- Diddordebau iaith Gymraeg – Fforwm Iaith Sir Gar & Cymdeithas.

- Twristiaeth – Cyngor Sir Gar – Swyddog Twristiaeth.

- Aelodau Etholedig (drwy Banel Gynghori’r CDLl) Cyng M Stephens ac A Lenny.

- Addysg – Y Drindod Dewi Sant & Coleg Sir Gar.

- Iechyd – Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda.

- Awdurdodau Cyfagos – Castell Nedd Port Talbot & Ceredigion.

- Diogelwch Cymunedol – Swyddfa’r Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys & Gwasanaeth Tân Ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru.

- 3ydd Sector – Cymdeithas Gwasnaethau Gwirfoddol Sir Gar.

- Ymgyngoreion allweddol – Dwr Cymru & Ymddiriedolaeth Archaeolegol Dyfed.

- Cyngor Sir Gar – Adran Polisi Corfforaethol.

Cyflwyniad

Cyngor Sir Caerfyrddin
Cynllun Datblygu Lleol

Carmarthenshire County Council
Local Development Plan

Cyfarfod Fforwm Rhanddeiliad Allweddol
Mai 23 2018

Key Stakeholder Forum Meeting
23rd May 2018

Croeso & chyflwyniadau
Welcome & Introductions

- Gwybodaeth gyffredinol
- Pwrpas a phwysigrwydd y Fforwm Rhanddeiliad Allweddol
- Cymorth Cynllunio Cymru a’n rôl ni
- Rheolau sylfaenol…

- Housekeeping
- Purpose & importance of the Key Stakeholder Forum
- Planning Aid Wales and our role
- Ground rules…

Rhan un: Y CDLl
Part One: The LDP

- Pwrpas & phwysigrwydd
- Sut mas CDLl'au yn cael eu paratoi
- CDLl Sir Caerfyrddin a prif faterion
- Llesiant Sir Caerfyrddin

- Purpose & importance
- How LDPs are prepared
- Carmarthenshire LDP & key issues
- Well-being of Carmarthenshire

Pwrpas & phwysigrwydd y CDLl
The purpose & importance of the LDP

Beth yw cynllunio?

What is planning?

Mae cynllunio….

yn rheoli datblygiad a defnydd tir er budd y cyhoedd

Planning….

manages development and the use of land in the public interest.

Pwrpas & phwysigrwydd y CDLl
The purpose & importance of the LDP

Egwyddorion allweddol:

- System â phwyslais ar y cynllun datblygu
- Y 'Llif' o bolisi
- Cynlluniau Datblygu yn hysbysu ceisiadau cynllunio

Key principles:

- A plan led system
- The 'flow' of policy
- Development plans inform planning applications

‘Siâp’ cynllunio
The ‘shape’ of planning

Cynlluniau Datblygu
Development Plans

Rheoli Datblygu
Development Management

Pwrpas & phwysigrwydd y CDLl
The purpose & importance of the LDP

- Fframwaith ar gyfer datblygiad / defnydd tir yn y dyfodol
- Yn hysbysu buddsoddiad y dyfodol ynghyd a seilwaith lleol a strategol
- Yn amddiffyn ac yn ehangu asedau amgylcheddol yr ardal
- Y brif ystyriaeth gymwys

- Framework for future development / land use
- Informs future investments and local and strategic infrastructure
- Protects and enhances the area's environmental assets
- Primary material consideration

Rhannau o'r CDLl (1)
Parts of LDP (1)

- Y Cyd-destun Polisi, Materion a Ffactorau Sbarduno Allweddol
- Gweledigaeth ac Amcanion Strategol
- Strategaeth a Pholisïau Strategol
- Polisïau Penodol

- Policy Context, Key Issues and Drivers
- Vision and Strategic Objectives
- Strategy and Strategic Policies
- Specific Policies

Rhannau o'r CDLl (2)
Parts of LDP (2)

- Gweithredu a Monitro
- Map cynigion yn cynnwys dyraniadau tir a safleoedd
- Canllaw Cynllunio Atodol

- Implementation and Monitoring
- Proposals map including land allocations and sites
- Supplementary Planning Guidance

Sut mae CDLlau yn cael eu paratoi
How LDPs are prepared

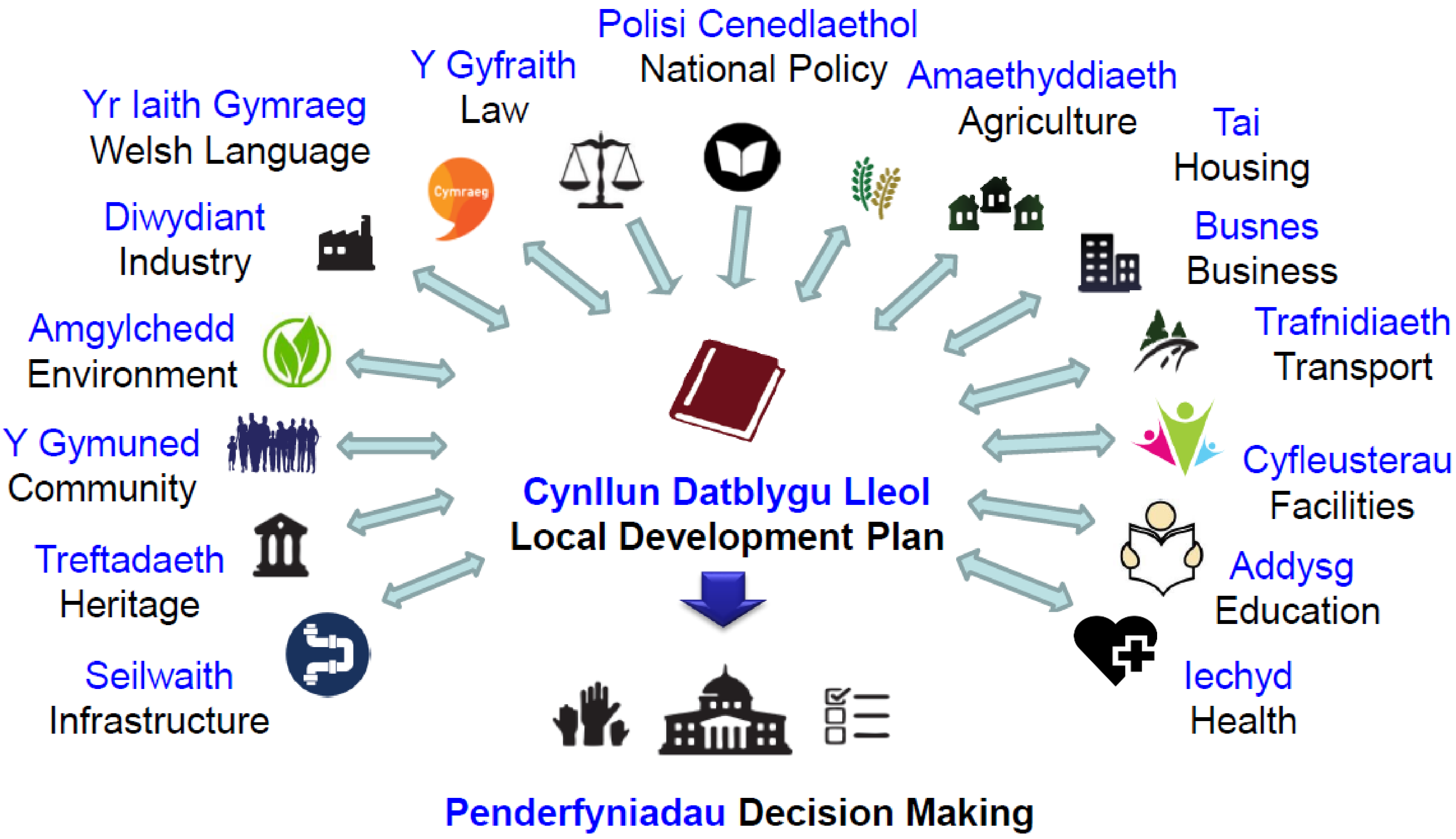

Proses Paratoi
Preparation Process

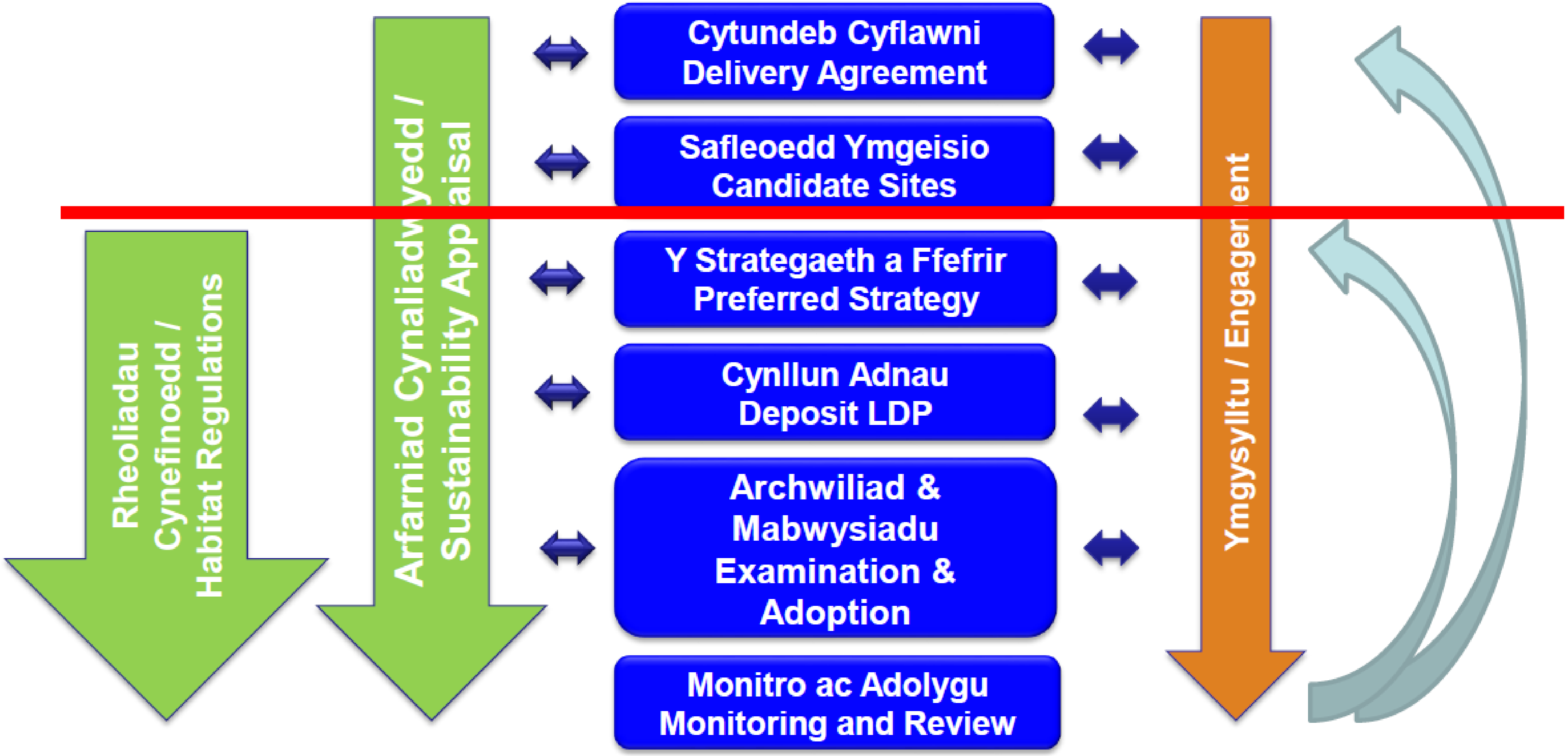

Heriau gyflenwi
Challenges of delivery

- Blaenoriaethau lleol yn cystadlu
- Sicrhau fod datblygiad yn cymryd lle
- Amser, cynhwysedd, adnoddau
- Effeithiolrwydd cynnwys cymunedau

- Competing local priorities
- Ensuring development takes place
- Time, capacity, resources
- Effectiveness of community involvement

Pwysigrwydd o gynnwys
Importance of involvement

Cytundeb Cyflawni
Delivery Agreement

Safleoedd Ymgeisio
Candidate Sites

Y Strategaeth a Ffefrir
Preferred Strategy

Cynllun Adnau
Deposit LDP

Archwiliad & Mabwysiadu
Examination & Adoption

Monitro ac Adolygu
Monitoring and Review

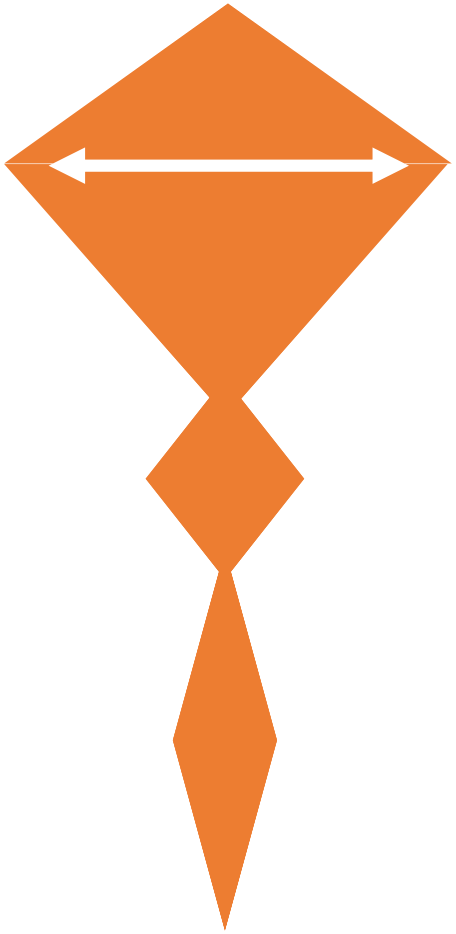

Lefel y dylanwad
Level of influence

CDLl Sir Caerfyrddin a prif faterion
Carmarthenshire LDP & key issues

Adroddiad Adolygu'r CDLl:

- Data poblogaeth a thai
- Y Ddarpariaeth o Dai:
  - Graddfa
  - Dosbarthiad
  - Darpariaeth tir ar gyfer tai am 5 mlynedd
- Asesiad Sipsiwn a Theithwyr
- Dyddiad Terfyn y CDLl

LDP Review Report:

- Population and household data
- Delivery of Housing:
  - Scale
  - Distribution
  - 5Year Land Supply
- Gypsy and Traveller Assessment
- Expiry of the LDP

Ble yr ydym nawr
Where we are now

- Cytundeb Cyflawni

  Cynllun Cynnwys Cymunedau ac Amserlen
- Safleoedd ymgeisio
- Datblygiad tystiolaeth
- Strategaeth a Ffefrir

- Delivery Agreement

  Community Involvement scheme and timetable
- Candidate sites
- Development of evidence
- Preferred Strategy

Amcanion Llesiant Cenedlaethol
National Well-being Goals

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015

“Rhaid i’r corf ymddwyn mewn ffordd sy’n ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu heb gyfaddawdu ar allu cenedlaethau’r dyfodol I ddiwallu eu hanghenion hwythau.”

“A body must act in a manner which seeks to ensure that the needs of the present are met without compromising the ability of future generations to meet their own needs.”

Amcanion Llesiant Cenedlaethol
National Well-being Goals

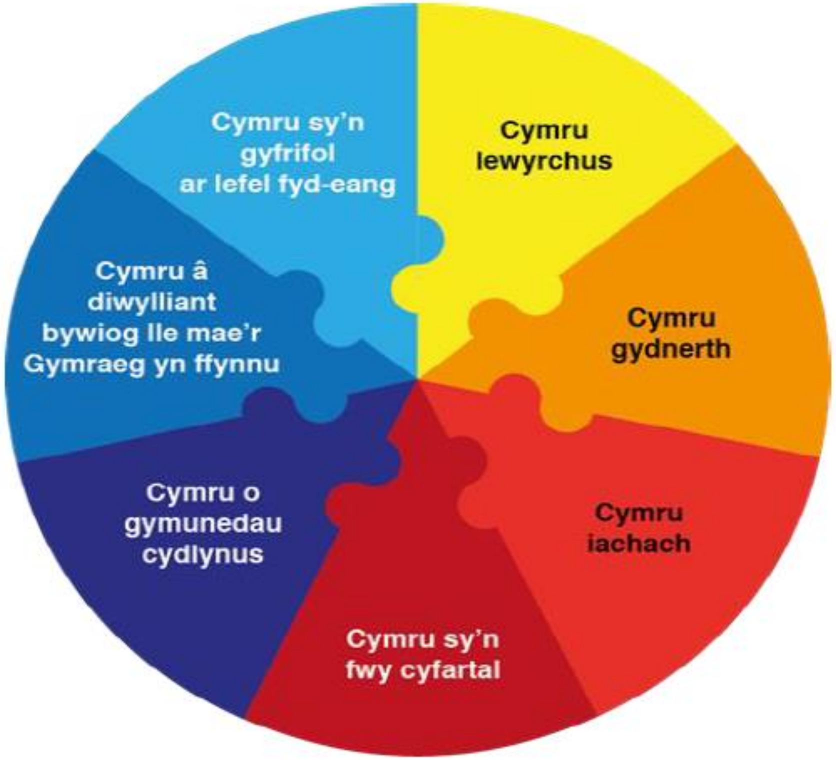

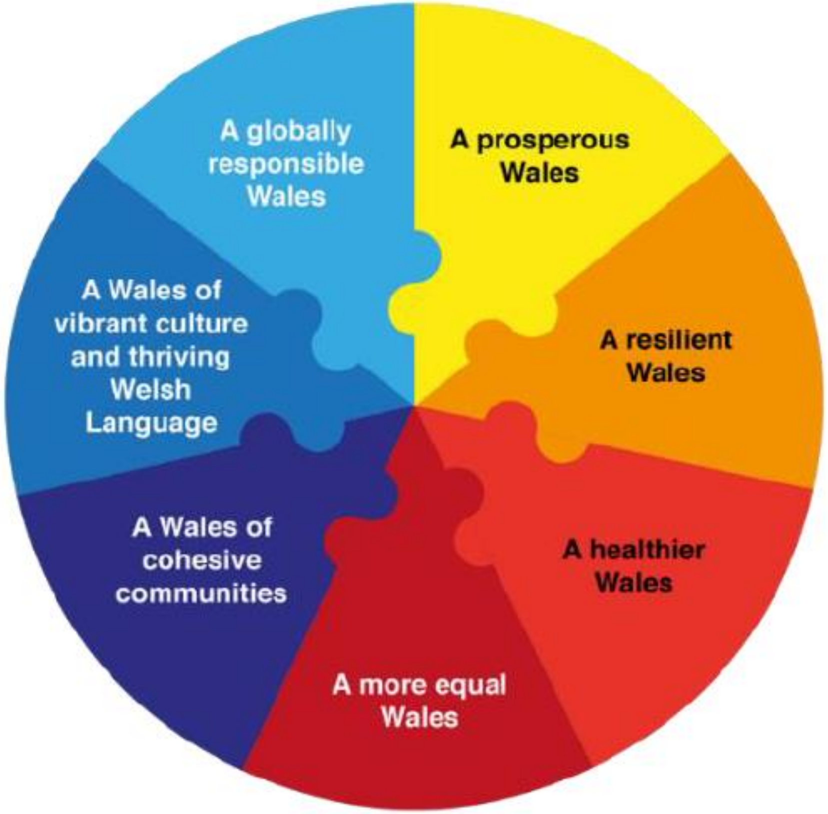

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru)
The Well-being of Future Generations Act (Wales)

5 ffordd o weithio:

- Hirdymor
- Atal
- Integreiddio
- Cydweithio
- Cynnwys

5 ways of working:

- Long-term
- Prevention
- Integration
- Collaboration
- Involvement

Amcanion llesiant Sir Gar
Carmarthenshire's well-being objectives

1. Helpu i roi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn a gwella eu profiadau cynnar
2. Helpu plant i ddilyn ffyrdd iach o fyw
3. Parhau i wella cyrhaeddiad dysgwyr
4. Gwella Addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant ar gyfer oedolion ifanc
5. Trechu ac atal tlodi
6. Creu mwy o swyddi / twf
7. Cynyddu faint o dai rhent a thai fforddiadwy

1. Giving children the best start in life and improving their early life experiences.
2. Helping children live healthy lifestyles
3. Continuing to improve learning achievement
4. Improving education, employment or training for young adults
5. Tackling and preventing poverty
6. Creating more jobs / growth
7. Increasing rented & affordable homes

Amcanion llesiant Sir Gar
Carmarthenshire's well-being objectives

8. Byw bywydau iach
9. Cysylltiadau da a chymunedau mwy diogel
10. Cefnogi pobl hŷn
11. Cefnogi Heneiddio'n Dda
12. Gofalu am yr amgylchedd
13. Gwella seilwaith / trafnidiaeth
14. Hyrwyddo'r iaith Gymraeg a Diwylliant

8. Living healthier lives
9. Better-connected, safer communities
10. Supporting older people
11. Supporting people to age well
12. Looking after the environment
13. Improving highways / transport
14. Promoting Welsh Language and culture

?

Cwestiynau?
Questions?

Rhan dau: Eich materion
Part two: Your issues

- Beth yw eich materion?
- Beth yw eich problemau?
- Beth fyddai Sir Gaerfyrddin delfrydol yn edrych fel ?

- What are your issues?
- What are the problems?
- What would an ideal Carmarthenshire look like?

Toriad coffi

Coffee Break

Rhan tri: Atebion Llesiant
Part three: Well-being solutions

- Ble dylid ei ddodi?
- Unrhyw faterion / atebion i ychwanegu?

- Where do they fit?
- Any issues / solutions to add?

Camau Nesaf..
Next Steps..

- Crynodeb materion / nodiadau
- Cyfarfod nesaf
- Codi Ymwybyddiaeth

- Issues summary / notes
- Next meeting
- Raising awareness

?

Cwestiynau?

Questions?

✓

Gwerthuso & Cau
Evaluation & Close

Diolch
Thank you

Cyswllt Tîm CDLl:	*Contact LDP Team:*
E bost: blaengynllunio@sirgar.gov.uk	Email: forwardplanning@carmarthenshire.gov.uk
Ffon: 01267 228818	Tel: 01267 228818
Cyswllt Cymorth Cynllunio Cymru	*Contact Planning Aid Wales*
Ebost: info@planningaidwales.org.uk	Email: info@planningaidwales.org.uk
Ffon: 02920 625000	Tel: 02920 625000